

UCHWAŁA NR XXII/177/2012
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁYM BORZE
z dnia 31 października 2012 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Biały Bór
na lata 2012 – 2015**

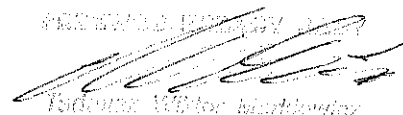
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)

Rada Miejska w Białym Borze uchwala, co następuje:

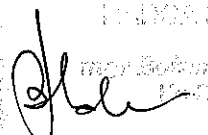
§ 1. Uchwala się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Biały Bór na lata 2012 – 2015” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA MIEJSKA
w Białym Borze
woj. Zachodniopomorskie

Przewodniczący Rady Miejskiej

15-11-2012 PRACOWNIA

 mgr Beata Z. Bieda
15-11-2012

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE BIAŁY BÓR
NA LATA 2012 – 2015**

I. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa komórka społeczeństwa i naturalne środowisko dziecka. Prawidłowo funkcjonująca, spełnia swoje zadania konsekwentnie. Stanowi dla swych członków szczególnie dzieci, źródło bezpieczeństwa i poczucia własnej wartości, daje możliwości kontaktów społecznych, korzystania z dóbr kulturalnych i oświatowych, rozwoju indywidualnych zainteresowań i twórczości a także odpowiednich warunków do wypoczynku. Celem rodziny jest zapewnienie swoim bliskim utrzymania i opieki poprzez zaspokojenie ich potrzeb życiowych, materialnych, oraz przygotowanie do samodzielnego życia. Rodzina jest to najbardziej wartościowe środowisko wychowawcze dla młodego człowieka.

Współczesna rodzina jest poddawana presji czynników zewnętrznych i wewnętrznych. Boryka się z wieloma trudnościami, narażona na różnego rodzaju niezamierzone wpływy i oddziaływania oraz sytuacje kryzysowe, np. utrata pracy, gwałtowna zmiana sytuacji materialnej, śmierć bliskiej osoby, uzależnienie. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, niezaradność rodziców, przemoc w rodzinie to główne czynniki dezorganizujące życie rodziny, którym towarzyszy również ubóstwo, długotrwałe bezrobocie oraz zagrożenie eksmisją.

Do wzmacniania podstaw funkcjonowania i wspierania tej grupy społecznej zostało zobowiązane państwo. Ochronę prawną rodziny gwarantuje Konstytucja Rzeczypospolitej Polski. Każda rodzina zarówno pełna, wielodzietna, niepełna znajdująca się w trudnej sytuacji bytowej, życiowej czy społecznej ma prawo do pomocy ze strony władz publicznych. Działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną musi opierać się na odpowiednio przygotowanej kadrze, gotowej do niesienia pomocy kompleksowej i obiektywnej oraz podejmowanej możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia istotne jest wczesne i odpowiednie podjęcie działań na rzecz rodziny wieloproblemowej. Należy także doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, musimy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić rodzinie prawidłowe funkcjonowanie. Rodzina taka wymaga stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policji oraz opiekunów świetlic środowiskowych, itp.

Na terenie Gminy Biały Bór głównym podmiotem wspierającym rodzinę przeżywającą wszelkiego rodzaju trudności jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze. Instytucja ta jest otwarta na współpracę ze wszystkimi jednostkami wspierającymi rodzinę w sytuacji kryzysowej.

Podstawowym zadaniem MGOPS jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej.

Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Podstawowym założeniem „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 – 2015” jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny i dziecka przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, a także zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania realizowane w ramach Programu będą koncentrować się na dziecku jak i na całej rodzinie, również w przypadku gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną w celu umożliwienia mu powrotu do rodziny. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. Podstawy prawne

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2011r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536).

Założenia Programu są zgodne z głównym przesłaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Biały Bór na lata 2008 – 2013.

III. Diagnoza

Gmina Biały Bór jest gminą miejsko-wiejską, składającą się z 17 sołectw. Gminę Biały Bór na dzień 31.12.2011 r. zamieszkiwało 5 329 osób.

Z uwagi na wiejski charakter gminy oraz ubogą infrastrukturę gospodarczo-ekonomiczną osoby w wieku produkcyjnym nie mają szans na podjęcie zatrudnienia w pobliżu miejsca zamieszkania. Jest to istotne ze względu na brak odpowiedniej komunikacji publicznej.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Szczecinku, z terenu gminy Biały Bór, na dzień 31 grudnia 2011 r. w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było 638 osób. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego wynosi 18,90%. Z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w danym okresie było 136 osób tj. 21,30% z ogółu bezrobotnych z gminy.

Strukturę mieszkańców przedstawia tab. 1

Tabela 1. Struktura mieszkańców gminy w 2011 r.

Wyszczególnienie	ogółem	%
Liczba mieszkańców gminy	5 329	X
w tym:		
kobiet	2641	49,60
mężczyzn	2688	50,40
Liczba mieszkańców w wieku od 0-18lat	1 051	19,70

Liczba osób bezrobotnych w tym: kobiet mężczyzn	638	X
	336	52,70
	302	47,30
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	136	21,30
Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej	789	14,80

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin do Programu została dokonana w oparciu o analizę danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze, wg. stanu na dzień 31.12.2011 r. W 2011r. z różnego rodzaju wsparcia z zakresu pomocy społecznej skorzystało 789 osób, co stanowi 14,80% ogółu mieszkańców gminy. Pod opieką Ośrodka znajdowało się 476 rodzin, w tym 206 rodzin z dziećmi tj. 43,30%. Strukturę rodzin objętych pomocą zawiera tab. 2.

Tabela 2. Rodziny objęte pomocą z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie w 2011r.

	Liczba dzieci w rodzinie						
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci i więcej
Liczba rodzin	93	80	25	5	0	2	1

Najczęstszym powodem korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej było: bezrobocie (42,20%) i ubóstwo (32,70%), niepełnosprawność (20%) i długotrwała lub ciężka choroba (14,70%). Powody udzielania pomocy prezentuje tab.3

Pomimo, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyka niewielkiego odsetka rodzin (6,80%) to traktowana jest przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczy najłagodniejszej grupy społecznej, jaką są dzieci.

Tabela 3. Powód korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2011r.

Przyczyny udzielonych świadczeń	Liczba rodzin	% z liczby 789
ubóstwo	258	32,70
bezrobocie	333	42,20
Niepełnosprawność	158	20,00
Długotrwała lub ciężka choroba	116	14,70
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	54	6,80
w tym:		
Rodziny niepełne	46	
Rodziny wielodzietne	8	
Alkoholizm	25	3,20
Narkomania	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36	4,60
w tym:		
wielodzietność	35	

Bezdomność	9	1,10
Opuszczenie zakładu karnego	6	0,80
Przemoc w rodzinie	4	0,50
Zdarzenia losowe	0	0

Spółeczeństwo białoborskie nadal odczuwa ujemne skutki transformacji ustrojowej. Do dziś większość społeczeństwa, nie odnalazło się w nowej rzeczywistości gospodarczej. Zmiany strukturalne i gospodarcze wpłynęły negatywnie na stan społeczno-ekonomiczny mieszkańców gminy. Ogromnym problemem jest również utrudniony dostęp do wszelkiego rodzaju poradni i placówek specjalistycznych. Sytuacja taka nie ułatwia rozwiązywania problemów naszych rodzin.

Na przestrzeni ostatnich dwóch lat, pracownicy socjalni zauważają wzrost rodzin niewydolnych wychowawczo. Szczególnie problem ten dotyka „młode” rodziny, które nie umieją funkcjonować w otaczającej ich rzeczywistości. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na formy pomocy nie mieszczące się w sferze finansowej, usługowej, czy w naturze. Coraz częściej podopieczni pomocy społecznej poszukują wsparcia prawnego, psychologicznego, terapeutycznego, oraz pracy socjalnej.

Szczegółnej opieki wymagają dzieci wychowywane w rodzinach przeżywających wszelkiego rodzaju trudności. Pracownicy socjalni przy współpracy pedagogiem szkolnym, podejmują różnego rodzaju działania na rzecz dzieci.

W celu objęcia dożywianiem wszystkich wymagających, uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, nawiązana jest ścisła współpraca z nauczycielami i pedagogami szkolnymi w poszczególnych placówkach oświatowych. Dzieci te otrzymują pomoc w formie dożywiania w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania.” W 2011r. 303 dzieci i młodzieży objęto tą formą pomocy.

Uczniowie z rodzin o niskich dochodach otrzymują pomoc materialną o charakterze socjalnym w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji. W minionym roku z tego świadczenia skorzystało 233 uczniów.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni władzy rodzicielskiej lub prawa rodzicielskie zostały ograniczone, dziecko zostaje umieszczone poza rodziną biologiczną - w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku wynika, że na terenie gminy Biały Bór są 4 rodziny zastępcze spokrewnione sprawujące opiekę nad 5 dziećmi oraz 1 rodzina zastępcza niezawodowa, u której przebywa 1 dziecko. W 2012r. 1 rodzina zastępcza spokrewniona została rozwiązana. Małoletnie dziecko powróciło pod bezpośrednią opiekę matki. Ponadto 1 rodzinę zastępczą spokrewnioną rozwiązano, gdyż dziecko opuściło ww. rodzinę i rozpoczęło proces usamodzielnienia. W placówce opiekuńczo-wychowawczej z terenu naszej gminy przebywa 1 dziecko.

Pozyskane informacje stanowią podstawę do opracowania zakresu przedsięwzięć gminy.

Źródła danych statystycznych:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze – sprawozdanie za rok 2011,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – piecza zastępcza.
- Powiatowy Urząd Pracy (BIP)

IV. Zasoby

Na terenie gminy Biały Bór w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem

i rodziną powinny włączyć się:

- Urząd Miejski w Białym Borze,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze,
- Placówki oświatowe:
 - ✓ Zespół Szkół Nr 1, w skład którego wchodzi: Przedszkole Miejskie, Szkoła Podstawowa Nr 1, Gimnazjum Nr 1,
 - ✓ Zespół Szkół Nr 2, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa Nr 2, Gimnazjum Nr 2, Liceum Ogólnokształcące,
 - ✓ Zespół Szkół im. Oskara Lange ,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Drzonowie,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Sępólnie Wielkim,
- Posterunek Policji w Białym Borze,
- Straż Miejska w Białym Borze,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Białym Borze,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białym Borze,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku ,
- Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku,
- Sąd Rejonowy w Szczecinku,
- Kuratorzy społeczni i zawodowi,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Organizacje pozarządowe,
- Sołtysi i rady sołeckie,
- Parafie.
- Osoby fizyczne.

V. Analiza SWOT Lokalnego Systemu Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem.

Mocne strony

- Rozwijający się system pieczy zastępczej.
- Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych.
- Kompetentna i oddana, ale też stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej.
- Dostępność usług opiekuńczych świadczonych rodzinom.
- Zabezpieczenie w budżecie miasta niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny.
- Otwartość Urzędu Miejskiego i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym.
- Ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Słabe strony

- Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
- Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.
- Zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych.
- Niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.
- Brak dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe.
- Brak sieci ośrodków wsparcia dziennego.

Szanse

- Pozyskania kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej.
- Utworzenie stałego stanowiska pracy asystenta rodziny.
- Wykorzystanie środków projektu systemowego dla OPS-u z Europejskiego Funduszu Społecznego na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych.
- Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na projekty rozwijające tzw. kapitał ludzki.
- Tworzenie nowych form pracy z rodziną, w tym usług pedagoga środowiskowego, psychologa rodziny.

Zagrożenia

- Brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin.
- Ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny.
- Brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia.
- Niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej.
- Mała skuteczność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych na realizację tzw. „projektów miękkich” z zakresu polityki społecznej inwestujących w kapitał ludzki.
- Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne.

VI. Cele programu

Cel główny

Wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w gminie Biały Bór.

Cele szczegółowe

- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
- Pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania.
- Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.
- Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
- Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

VII. Odbiorcy Programu

Adresatami Programu są:

- dzieci i rodziny z terenu gminy Biały Bór dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawcze,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

VIII. Zadania w zakresie wspierania rodziny do realizacji

Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny uczestniczą różne podmioty i instytucje.

Lp.	Zadania	Działania	wskaźnik realizacji działań
1.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	I. Praca z rodziną: 1. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, socjalne, pedagogiczne itp.) 2. Udzielanie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom o niskich dochodach: - pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach, - udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, wyprawek szkolnych, itp. - udzielanie pomocy w formie zasiłków, - świadczenie usług opiekuńczych. II. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: 1. wsparcie asystenta rodziny, 2. pomoc rodzin wspierających, 3. praca socjalna z rodziną (kontrakt socjalny),	- liczba udzielonych porad, - liczba zatrudnionych specjalistów - liczba i formy udzielonej pomocy, - liczba rodzin, którym przyznano pomoc finansową, - liczba dzieci dożywianych w szkołach, - liczba rodzin objętych usługami opiekuńczymi, - liczba zatrudnionych asystentów rodziny, - liczba rodzin objętych asystenturą rodziny, - ilość rodzin wspierających, - liczba kontraktów socjalnych.
2.	Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.	1. systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem, wykluczeniem społecznym przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, 2. organizacja działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców, 3. bieżąca analiza problematyki bezrobocia na terenie gminy oraz doskonalenie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, ze szczególnym uwzględnieniem działań służących powrotowi	- liczba rodzin objętych działaniami, - liczba i rodzaj działań, - liczba i forma przekazów informujących o miejscach pomocy, - liczba osób i rodzin objętych projektem, - liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe, - liczba osób, które w trakcie udziału w projekcie podjęły zatrudnienie.

		osób długotrwale bezrobotnym na rynek pracy, 4.wypracowanie standardów pracy z rodziną wieloproblemową, w której wychowywane są dzieci, przez instytucje i organizacje zajmujące się rodziną i dzieckiem, 5.współpraca rodziny z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, współpraca rodziny z gminą Komisją Rozwiązywania Problemów alkoholowych oraz zespołem interdyscyplinarnym 6.zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy, 7. działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz młodzieży i rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy w ramach projektu aktywnej integracji.	
3.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny,	1. współpraca szkół, policji, służby zdrowia, MGOPS, sądu, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innymi instytucjami, 2. stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej, 3.doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspieraj. oraz innych specjalistów).	- liczba szkoleń, spotkań, konferencji, itp.

IX. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miejskim w Białym Borze
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Kuratorami społecznymi i zawodowymi,
- Strażą Miejską,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Szczecinku,
- Organizacjami pozarządowymi,
- Sołtysami,
- Parafiami,
- Sądem Rodzinnym i Nieletnich.

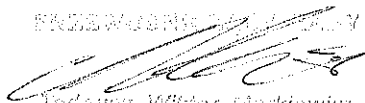
X. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Środki własne gminy z budżetu gminy Biały Bór,
- 2) Dotacje z budżetu państwa.
- 3) Środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

XI. Monitorowanie Programu

Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze do 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej w Białym Borze sprawozdanie z realizacji Programu.

W Białym Borze, dnia 14.03.2014 r.

Edyta Włódek